

Vedkommende meddele et og andet. For Paris' Vedkommende er Forholdet det, at der kort efter Vaabenstilstanden blev sendt en Presseattaché til Paris. Det var netop paa et Øjeblik, hvor Danmark i Paris førte Storpolitik som ingen Sinde før, idet det slesvigske Spørgsmaal var aktuelt. Hvad udrettede nu denne Presseattaché, og hvem var det? Det var en Adjunkt fra Roskilde, der saa vidt mig bekendt hidtil var aldeles ubekendt i den danske Presse. Hvilke Forudsætninger havde han for at inspirere den franske politiske Presse? Hvad vidste han, hvad havde han af politisk, økonomisk og af national Indsigt i det slesvigske Spørgsmaal? Jeg skal ikke kunne udtale mig nærmere derom, men efter Frugterne af hans Arbejde at dømme har det neppe været noget, der har gjort synderligt Indtryk paa den franske politiske Presse. Jeg tør uden Overdrivelse paastaa, at denne Mand rejste lige saa ukendt fra Paris, som han var ukendt som Pressemand i København. Jeg skal som Eksempel og som en Illustration paa, i hvilken Grad han svævede i Luften, blot nævne, at da den dansk-slesvigske Delegation var i Paris i Marts 1919, formaaede han ikke i noget fransk Hovedstadsblad at faa optaget denne Delegations Fælleserklæring. Den franske Presse har skrevet meget og sympatetisk om Danmark i det slesvigske Spørgsmaal i de forløbne Aar; men den paagældende Presseattachés Virksomhed i den Forbindelse har ganske sikkert udelukkende bestaaet i at afsende disse Artikler til Udenrigsministeriet. De paagældende Artikler har ikke været inspirerede af den officielle Presseattaché.

Hans Efterfølger blev en Varieteanmelder fra Dagbladet „Politiken“. Med hvilke Forudsætninger og Kvalifikationer mødte denne Mand for at varetage Danmarks politiske og økonomiske Interesser i Paris? Jeg skal ikke kunne sige det, men jeg vil blot sige, at selv om denne Mand virkelig havde økonomisk og politisk Indsigt og Forstaaelse for vore nationale Spørgsmaal, og selv om han yderligere kunde fransk, saa vilde hans Stilling endda være vanskelig. Men naar han kun er københavnsk Bysnak-reporter, turde Opgaven være uøselig.

Noget lignende tror jeg er Tilfældet for Londons Vedkommende. Jeg kender ikke den nuværende Presseattaché i London, men jeg har kendt hans Forgænger meget godt, altsaa den Mand, som var i London fra Foraaret 1918 til Foraaret 1919. Det var ingen ubetydelig Mand. Det var en Mand med grundig Indsigt i engelske Forhold, en Mand, som talte udmærket

Engelsk; og denne Mand har selv sagt til mig, at det Arbejde, han kunde gøre som Presseattaché, havde skuffet ham, for det var meget mindre, end han havde tænkt og haabet. Men naar selv en Mand, som — det maa erkendes — hæver sig over Gennemsnittet, og som er saa uholdt og selvstændig, at han har denne Erkendelse, ikke formaar at løse Opgaven, kan man tænke sig, hvorledes det bliver, naar det er ukendte Personer, der sendes over for at repræsentere Staten. Hvis det hele ikke var saa forargeligt, vilde det være komisk, at saadanne Mennesker sendes ud for at vejlede den politiske Presse og repræsentere den danske Stat i London og Paris.

Jeg vil ikke angribe Institutionen Presseattacheerne som saadan. Det kan godt være, at de i mange Tilfælde har Betydning. Saa vidt jeg ved, har den Presseattaché, der er i Amerika, udrettet et godt og værdifuldt Arbejde; han har gode Forbindelser og faar virkelig ofte noget af Betydning ind i de amerikanske Blade. Men jeg vil blot hævde, at dersom en saadan Mand ikke er kvalificeret, maa man meget hellere slet ikke sende ham ud; saa sparer man i alt Fald Udgifterne dertil, og Udgifterne beløber sig, som sagt, paa det nærmeste til, hvad Frankrig giver en Gesandt i Gage. Er han derimod virkelig kvalificeret, og det kan selvfølgelig ske, saa bør man paa den anden Side heller ikke være smaalig med Hensyn til at yde ham, hvad han med Rette har Krav paa.

Saaledes forholder det sig med Presseattacheerne ude. Man vil deraf kunne danne sig et Billede af, hvorledes Effektiviteten vil blive for det hjemlige Pressebureaus Vedkommende, naar det gælder om at paavirke den udenlandske Presse. Jeg kunde tænke mig, at hele dette Arbejde kunde gøres meget lettere og billigere ved, at Udenrigsministeriets øverste Embedsmænd og Ministeren selv direkte paavirkede de fremmede Korrespondenter eller benyttede danske eller fremmede Telegrambureauer eller endelig benyttede Gesandterne i Udlandet og de øvrige til Gesandtskaberne hørende Embedsmænd. Lad disse, som saa mange andre gør, gaa til den udenlandske Presse og til dens Chefredaktører. Det bør, som Forholdene er nu i vor moderne Tid, simpelt hen være en Pligt for enhver Gesandt — navnlig Gesandter for et lille Land — at kende de politiske Chefredaktører ved de store Hovedstadsblade i Udlandet. Der er dér en Vej, som er effektiv, og som er overordentlig meget billigere.